

АГРОХІМІЧНИЙ АНАЛІЗ: НАДІЙНИЙ КОНТРОЛЬ ПЕРЕЗИМІВЛІ ОЗИМОГО РІПАКУ

Ріпак залишається досить привабливою культурою в економічному плані та має низку важливих переваг для подальшого розширення в структурі посівних площ господарств України.

Серед основних переваг, які сприяють подальшому збільшенню площ посіву ріпаку, є:

- високі показники врожайності ріпаку в виробничих умовах, що сьогодні можуть сягати до 5 т/га;
- роль ріпаку як доброго попередника для озимих зернових;
- кращий розподіл навантаження на зернозбиральну техніку;
- раннє надходження коштів від реалізації та висока рентабельність культури.

Та попри це, останніми роками складаються не найкращі умови для вирощування озимого ріпаку в Україні.

Весняні приморозки цьогоріч, дефіцит вологи в ґрунті в серпні-

вересні минулого року, льодова кірка взимку. Все це змушує фермерів більш зважено підходити до вибору насіннєвого матеріалу, перегляду строків сівби та норм висіву озимого ріпаку. Перед багатьма господарствами постає питання, що обрати: сорт чи гібрид?

Застосовуючи гібриди, можна скористатися наступними перевагами їх прогресивнішої генетики порівняно з сортами:

- краща пристосованість до умов вирощування;
- менші норми висіву;
- краща зимостійкість та вища компенсаційна здатність (потужне галушення), якщо навіть перезимувало 5-15 рослин/м²;
- швидкий розвиток у разі пізніх строків сівби або пізніх (в наслідок відсутності вологи) сходів;
- потужніша коренева система, а відповідно краща посухостійкість та використання мінерального живлення;
- вища стійкість до вилягання і хвороб;
- одночасне досягання і заразом із усім переліченим – **ВИЩА ВРОЖАЙНІСТЬ!!!**

Проте для успішного вирощування ріпаку, окрім вибору сорту чи гібриду, потрібні ще знання щодо управління їх біологічними особливостями та якісними показниками. Фундаментом чого є агрохімічний аналіз ґрунту з відповідно підібраним сортом чи гібридом.

На що необхідно звернути особливу увагу сьогодні при догляді за посівами ріпаку? Відомо, що на початковому етапі росту та розвитку озимого ріпаку виділяють два критичні періоди: отримання сходів і перезимівля. Отже, отримавши сходи ріпаку, наступним головним завданням є сформувати оптимальну модель рослини до настання осінніх холодів і успішна їх перезимівля. Цього можливо досягнути лише за умов належного агрохімічного підходу до шкодочинних факторів. Зменшивши конкуренцію бур'янів на полі, не дати шкідникам та хворобам пошкодити або пригнітити розвиток рослин та покращити стан кореневої системи, що в наслідку дасть змогу підготувати рослини до зими та знизити ризики від вимерзання до мінімуму.

Рослини ріпаку на ранніх етапах розвитку слабо конкурують із бур'янами за фактори життя, такі як

живлення, світло та волога, що особливо актуально в умовах цього року. Надмірна забур'яненість спричиняє не лише ослаблення темпів росту та розвитку рослин, а й призводить до пошкодження точки росту озимого ріпаку над поверхнею ґрунту, тим самим зменшуючи зимостійкість рослин. Внесення ґрунтових гербіцидів цього року є малоефективним переважно через брак вологи, яка вкрай необхідна для створення захисного екрану. Тому дуже важливо з осені внести правильний фон фосфорно-калійних добрив. Тобто самим зміцнити кореневу систему та підсилити тургор клітин у рослині для збереження продуктивної вологи. Цю задачу, із правильного підбору добрив та їх кількості, можливо вирішити виключно за рахунок агрохімічного обстеження ґрунту.

Також вагомим внеском у підвищенні врожайності ріпаку стало виведення на ринок нових сучасних гібридів з високим потенціалом про-

дуктивності. При цьому особливу увагу необхідно звертати саме на вибір гібриду з необхідними параметрами під відповідний регіон та агрохімічну потужність ґрунтових ресурсів.

Озимий ріпак – культура, яка добре реагує на внесення мінеральних добрив і потребує ефективного та своєчасного захисту впродовж вегетації. Особливо важливими ці аспекти стають навесні в період виходу культури з перезимівлі. Зазвичай рослини ріпаку переносять морози до -15°C без снігового покриву. А якщо в зиму входять добре розвинені рослини, то вони можуть витримати нетривалі зниження до -25°C. Особливістю цієї зими в більшості регіонів стала велика кількість циклів замерзання – відтаювання, що призвело до посилення пошкоджувального ефекту, обумовленого в цьому разі рекристалізацією льоду. Явище рекристалізації відбувається, коли вода від маленьких кристаліків

льоду мігрує до більших, викликаючи таким чином збільшення їх розмірів, при цьому механічно пошкоджуючи клітини і тканини. Зимові відлиги (вище 0°C) призводять до прискорення використання водорозчинних вуглеводнів, внаслідок чого знижується морозостійкість. Слід відмітити, що при поверненні морозів повторне загартування рослин не дозволяє досягти рівня морозостійкості, який рослина сформувала до настання відлиги.

Тому саме в таких умовах, як ніколи, є актуальним контроль перезимівлі озимих ріпаків, який передбачає: агрохімічний аналіз, раціонально розроблену технологічну карту всіх хімічних операцій та правильно підібраний гібрид. ■

Агрохімік-ґрунтознавець
Мартинюк Олена Степанівна
0 800 40 1268*
www.plt.land

* Дзвінки в межах України безкоштовні

